

**HOTUBA YA MWENYEKITI WA KAMATI YA KUCHUNGUZA NA
KUDHIBITI HESABU ZA SERIKALI NA MASHIRIKA (P.A.C) KUHUSU
BAJETI YA AFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA
SERIKALI, KWA MWAKA 2015/2016**

Mhe. Spika

Sifa njema zisizoweza kumalizika wala kumithilika kwa mwingine yeyote, zenye ukamilifu pekee na zilizoepuka upungufu wa aina zote tunaoufahamu na tusioufahamu, zinamstahikia Muumbaji wa Dunia na Ulimwengu. Aliyetuumba sisi na viumbe wengine wote, anaehesabu matendo yetu na kujua kwa kina mwenendo wa kila kiumbe aliyemuumba, tuwajua na wengi sana tusiowajua, mwenye hekima na mkamilifu sana wa uadilifu, na kutupa khiyari ya matendo na maamuzi yetu, lakini atakaetulipa kwa uzuri na ubaya wa tunayoendelea kuyafanya tukiwa katika maisha yetu.

Mhe. Spika

Namuomba Muumbaji wa Dunia na Ulimwengu, kunifungulia kifua changu, anipe wepesi wa matendo na mambo yangu, aupe wepesi na usahihi ulimi wangu, ili Waheshimiwa Wajumbe na wananchi wote kwa ujumla waweze kufahamu hotuba yangu.

Mhe. Spika

Kamati iliyonipa fursa ya kusimama leo hii ni Kamati ya Kuchunguza na Kudhibiti Hesabu za Serikali na Mashirika, ambayo nikiitamka hivi pekee, wananchi wengi hawataifahamu mpaka nitakapoiita kwa ufupi na umaarufu wake, ambayo ni P.A.C. Kamati hii kwa takriban mwaka wa tatu sasa, inapitia makadirio ya mapato na matumizi ya mwaka ya Afisi ya Mdhiliti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, kazi ambayo imeelekezwa na kifungu cha 34(2) cha Sheria ya Fedha ya Zanzibar, namba 5 ya mwaka 2005.

Mhe. Spika

Utafiti uliofanywa na Kitengo cha Utafiti cha Afisi ya Baraza la Wawakilishi, uliotokana na Mjumbe wa Kamati hii, Mhe. Mbarouk Wadi Mussa (Mtando), umethibitisha kuwa, Kamati zote za P.A.C Barani Afrika, zinafanya kazi ya awali ya kufuatilia taarifa za Mdhiliti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, pamoja na ukweli kuwa, baadhi ya Kamati hizo zimepewa uwezo mkubwa zaidi wa ufuatiliaji wa matumizi ya fedha za Serikali kwa namna Kamati zinavyoona inafaa, bado inabakia kuwa, nyenzo ya awali ya Kamati hizi ni ripoti za ukaguzi zinazoandaliwa na Afisi hii ya Mkaguzi Mkuu.

Mhe. Spika,

Uhusiano uliopo baina ya Kamati za P.A.C na Afisi za CAG ni wa karibu mno, kiasi ya ambacho, kama ripoti za ukaguzi hazitafahamika vyema kwa Kamati, basi hazitakuwa na majibu fanisi kwa wananchi. Aidha, Bajeti ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ndio msingi mkuu wa ubora na uzuri wa ripoti za ukaguzi na utekelezaji mzima wa majukumu ya Afisi hii. Bajeti hii inapozingatia upeo wa kina wa kuitosheleza Afisi hii katika utekelezaji mzima wa majukumu yake, ni kuisaidia sana Kamati kutekeleza majukumu yake na hatimae kuinua kiwango kikubwa cha mapato ya Serikali na kudhibiti matumizi mabaya ya fedha za wananchi, ambazo mdhamini wa fedha hizo ni Serikali.

Mhe. Spika

Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu imekadiriwa kukusanya Tsh. 28,213,000 kwa mwaka 2015/2016, makadirio yanayotarajiwa kupatikana kutokana na ada ya ukaguzi wa hesabu. Kamati imeelezwa kuwa, mwaka jana Afisi ilikadiriwa kukusanya Tsh. 18,000,000 na chanzo kikiwa ni hicho hicho cha ada ya ukaguzi, lakini mwaka huu kuna nyongeza ya Tsh. 10,213,000 hali inayoilazimisha Afisi hii kuongeza gharama za ada ya ukaguzi ili iweze kupata fedha zilizokadiriwa.

Mhe. Spika

Mahojiano ya awali ya Kamati kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu kuhusiana na makisio haya mapya ni iwapo Afisi hii ilijikadiria yenyewe katika kufanya makisio hayo, na Kamati imethibitishiwa kuwa kiwango hiki cha mwaka huu kimekadiriwa na Wizara ya Fedha na hata Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu amekiona kikubwa, isipokuwa hana uwezo wa kukataa kwani ni maelekezo ya Wizara ya Fedha. Na kwa upande wa Wizara ulieleza kuwa, wao hufanya makisio kwa kuzingatia maendeleo ya makusanyo kwa mwaka uliopita. Aidha, sababu ya Serikali kwa mwaka huu wa fedha kutotegemea fedha za GBS, kunazifanya taasisi zake ikiwa ni pamoja na Afisi hii kuongeza mapato kwa lengo la kukidhi hali hiyo.

Mhe. Spika

Pamoja na ukweli wa Afisi ya Mdhibiti kutakiwa kuongeza makusanyo hayo kwa kulazimika kuongeza ada ya ukaguzi, kwa mnasaba wa makisio ya mwaka jana ambayo ni Tsh. 18,000,000 taarifa zilizelezwa kwa Kamati ni kuwa, hadi kufikia March 2015, fedha halisi ambazo zilikuwa zimeshakusanywa zilikuwa Tsh. 9,000,000 sawa na asilimia 50 (50%) ya makadirio, hali ambayo kwa kawaida inaleta ugumu wa kujiridhisha kwamba, Afisi ina uwezo kamili wa kukusanya makadirio yote wanayopangiwa kwa

asilimia 100(100%), hata kama ilielezwa kuwa, kwa kipindi cha miezi iliyobakia hadi kufikia tarehe 30 Juni 2015, ndio Afisi inataraji kupata asilimia 50 iliyobakia.

Mhe. Spika

Matumizi ya Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu kwa mwaka 2015/2016 yanakadiriwa kuwa Tsh. 2,341,600,000 fedha ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida, ambapo Tsh. 822,819,000 zitatumika kwa mishahara, maposho nayo yatumia Tsh. 426,205,000 na matumizi ya uendeshaji wa Ofisi yatakuwa Tsh. 1,092,476,000. Fedha zilizokadiriwa kwa matumizi ya kawaida kwa mwaka uliopita zilikuwa Tsh. 2,023,000,000 na hivyo, kwa mwaka huu wa fedha kuna nyongeza ya Tsh. 318,600,000 hali inayoipa matumaini Kamati kuwa, Afisi hii itakuwa na uwezo mkubwa zaidi ukilinganishwa na wa mwaka jana wa kutekeleza majukumu yake.

Mhe. Spika

Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu kupitia fungu lake la A05, imepangiwa programu kuu mbili za kuzitekeleza kwa mwaka wa fedha wa 2015/2016. Programu kuu ya kwanza ni Udhibiti wa Fedha na Rasilimali za Umma ambayo programu yake ndogo ni hiyo hiyo na programu kuu ya pili ni Utawala na Uendeshaji wa Udhibiti na Ukaguzi, yenye programu ndogo mbili ambazo ni Usimamizi na Uendeshaji wa Udhibiti na Ukaguzi na Udhibiti na Ukaguzi Pemba.

Mhe. Spika

Kamati ya Kuchunguza na Kudhibiti Hesabu za Serikali na Mashirika ya Baraza la Wawakilishi (P.A.C), imeridhika kutumiwa kwa Tsh. 1,101,888,000 kwa programu kuu na ndogo ya Udhibiti wa fedha na Rasilimali za Umma, imeridhika pia kutumiwa Tsh. 727,297,000 kwa programu ndogo ya Usimamizi na uendeshaji wa Udhibiti na Ukaguzi ambapo huduma inayotarajiwa kutolewa ni za utumishi na uendeshaji vile vile jumla ya Tsh. 512,415,000 zimeridhiwa pia na Kamati kutumiwa na Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa ajili ya programu ndogo ya Udhibiti na Ukaguzi Pemba, kwa ajili ya huduma za utumishi na uendeshaji, Pemba.

Mhe. Spika

Kamati ilipopitia Idadi ya Watendakazi wa Afisi hii, ilijiridhisha kwamba, kuna wafanyakazi 154 kwa upande wa Unguja na Pemba kwa mwaka 2014/2015. Kwa ajili ya Programu ndogo ya Udhibiti wa Fedha na Rasilimali za Umma itasimamiwa na wafanyakazi 82, idadi ambayo itaendelea hivyo hadi mwaka 2017/2018; programu ndogo ya Usimamizi na Uendeshaji wa Udhibiti na Ukaguzi itasimamiwa na wafanyakazi 33 na

wataendelea wafanyakazi hao hao hadi mwaka 2017/2018 na kwa programu ndogo ya Udhibiti na Ukaguzi, Pemba itasimamiwa na wafanyakazi 39 ambao kwa idadi hiyo hiyo hadi mwaka 2017/2018.

Mhe. Spika

Ninayo imani kwamba, Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza hili wanakumbuka miongoni mwa changamoto inayoikabili Afisi hii ni pamoja na kukosa wataalamu wa kutosha katika ukaguzi wa miradi mbali mbali hasa ya Uhandisi na Ujenzi wa barabara. Kamati yetu kwa nguvu zote, katika kila ripoti iliyokuwa inaiwasilisha hapa, ilitilia mkazo sana Afisi hii kupatiwa maslahi ya watendaji wake pamoja na kuongezewa wigo wa kupata wataalamu hao kwa uajiri mpya. Hivyo, kama taarifa hizi za idadi ya wafanyakazi itabaki kuwa hivi, suala hili litaendelea kuipa wasi wasi Kamati iwapo Afisi itaweza kweli kufikia kiwango cha asilimia 100 cha wataalamu kwa kipindi hiki cha miaka mitatu kutoka sasa.

Mhe. Spika

Kamati ilipouliza suala hili wakati wa kujadili bajeti hii, ilielezwa kuwa taarifa hizo ni makadirio tu (projection), lakini pia kuwa sawa kwa kila idadi ya watumishi hadi mwaka 2017/2018 kunategemea sana kuwa, mwaka huu wataajiri na hivyo nafasi hizo zitaendelea kuwepo, kwani zitakuwa wazi kwa sababu mbali mbali ikiwa ni pamoja na kustaafu. Taarifa hii pamoja na usahihi wake, ni vyema ikatizamwa tena kwa maslahi ya Afisi kupatiwa fursa ya kuajiri watendaji wapya kwa namna ukaguzi unavyobadilika duniani.

Mhe. Spika

Kamati yetu inashuhudia kwa takriban miaka mitatu sasa ya fedha, Afisi hii haina Mradi wowote wa Maendeleo. Mwaka wa mwisho kwa Afisi hii kuwa na Mradi wa Maendeleo ulikuwa 2011/2012, Mradi wa Kuimarisha Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu (Strengthening of the CAG Office), na fedha zilizokadiriwa kwa mwaka huo zilikuwa Tsh. 196,350,000 ambazo zote zilifadhiliwa na Benki ya ADB, kupitia Mikopo ya Nje, huku Serikalini kukiwa hakuna fedha yoyote iliyokadiriwa katika mradi huo.

Mhe. Spika

Wale Wajumbe wa awamu zote za Kamati ya P.A.C mbali na awamu hii tunayomalizia kazi mwaka huu, watakumbuka namna Mdhibiti alivyokuwa anaisaidia Kamati kupitia miradi mbali mbali ya kujenga Afisi yake huku akielewa fika kwamba, uwezo wa Afisi yake tu haungelitoshwa bila ya kuijengea uwezo Kamati. Wajumbe wa Kamati ya P.A.C

walipata msaada mkubwa wa kujengewa uelewa mkubwa wa kazi zao, kupitia mafunzo ambayo yalifanyika ndani na nje ya nchi.

Mhe. Spika

Kwa mfano, Wajumbe wa Kamati yetu walipata nafasi ya kusafiri kwenda Malaysia, Singapore, Zimbabwe, Zambia, Afrika Kusini, Dar es Salaam, Arusha na kwengineko kwa msaada wa moja kwa moja wa Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu na katika mikutano mbali mbali ya SADCOPAC, Mdhibiti aliweza kusaidia kuongeza idadi ya Wajumbe walioshiriki katika mikutano hiyo, baada ya Afisi ya Baraza kutokuwa na uwezo wa kuwapeleka Wajumbe wote.

Mhe. Spika

Kamati ya Kuchunguza na Kudhibiti Hesabu za Serikali na Mashirika, inaendelea kusikitika kwa Afisi hii kutopata Mradi wa Maendeleo kwa kipindi kirefu, huku hali hii ikidhoofisha maendeleo na ubora wa utendaji kazi wa Afisi ya Mdhibiti na Kamati ya P.A.C kwa ujumla.

Mhe. Spika

Katika ufunguzi wako wa Ripoti ya Tathmini ya Uwezo wa Kibunge na Mahitaji ya Mafunzo kwa Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi (Report on Capacity Assessment on Legislative Skills and Training Needs for Members of the House) ya mwaka 2012, ukurasa wa 6 ulieleza kuwa:

“It is often said that there is no school for parliamentarians, much less for politicians. When aspiring politicians are elected into office – as legislators – often they have to learn –on – the –job-. While they bring with them various life experiences, academic and other professional qualifications, none of these prepares them sufficiently for the multilayered and multi-faceted office of parliamentarian.”

Mhe. Spika

Katika ufunguzi huo kama nilivyousoma hapo juu, ulikusudia maana ifuatayo:

“Mara nyingi husemwa kuwa hakuna Skuli Maalum ya Wabunge kujifunza, kama ilivyo zaidi kwa Wanasisia. Mara Wanasisia wanapochaguliwa kuwa Wabunge, wanalazimika kujifunza namna ya kufanya kazi zao katika utekelezaji wa kazi zao. Wakati huo huo huja na uzoefu mbali mbali wa maisha, wa elimu na sifa

nyengine za Kitaaluma, lakini hakuna hata moja kati ya hizo zinazowaandaa vya kutosha kwa majukumu tofauti ya Ofisi za Kibunge.”

Mhe. Spika

Maneno yako yanaendelea kusadikiwa na kila mtu, na hata katika Kamati yetu ya P.A.C hupata tabu sana ya kujua kutekeleza majukumu yetu, kwani hakuna hata mmoja kati yetu aliyejifunza kuwa Mjumbe wa Kamati hii. Mapungufu haya yalikuwa yanasaidiwa sana kuondoshwa kwa Msaada wa elimu iliyokuwa inatolewa na Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu, lakini ameshindwa kwa miaka hii kutekeleza hili kutokana na kukosa Miradi ya Maendeleo.

Mhe. Spika

Pamoja na ukweli wa bajeti ya mwaka huu kutozingatia sana wafadhili, lakini hoja na ukweli huu hauwezi kuwa kisingizio kwa Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali iliyokosa mradi wowote wa maendeleo kwa miaka zaidi ya mitatu sasa. Hivyo, ni vyema Waziri akatusaidia majibu kwani athari zake ni kubwa kwa Afisi ya CAG na Kamati ya P.A.C.

Mhe. Spika

Katika Taarifa ya Haki za Binaadamu Tanzania ya mwaka 2013, taarifa ambayo pia imehusisha Taarifa ya Haki za Binaadamu Zanzibar, iliyoandaliwa na Kituo cha Sheria na Haki za Binaadamu cha Tanzania kwa mashirikiano na Kituo cha Huduma za Sheria Zanzibar , katika ukurasa wa 488 inaeleza kuhusu Rushwa kama ifuatavyo:

“Rushwa bado ni changamoto na inaendelea kukua siku hadi siku. Inasemekana kuwa Taasisi za Serikali zinahusika moja kwa moja na vitendo vya rushwa ambavyo huathiri Utawala Bora. Taarifa ya vitendo hivi vibaya imefikia Serikali Kuu ambayo imeanza kuchukua hatua za kupambana na tatizo hili.”

Mhe. Spika

Katika chombo kikuu cha Serikali ukiacha Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar, Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu ni Taasisi nyengine muhimu Zanzibar na duniani kote katika mapambano ya rushwa na vitendo viovu. Mapambano hayo hayatawezekana hata kidogo, iwapo Afisi ya Mdhibiti kwa umuhimu wake, haitowezeshwa na kuwa na uwezo wa kifedha na kitaaluma juu ya kufichua uovu huo, lakini pia iwapo Kamati ya P.A.C, Kamati ambayo ni muhimu sana katika

mapambano ya rushwa na vitendo viovu, haitopata mafunzo na kujengewa uwezo wa kufanya kazi zake za kupambana na rushwa na kufichua uovu.

Mhe. Spika

Benki ya Dunia kupitia wataalamu wake Ndg. Rick Stapenhurst na wengine wamezungumzia sana nafasi na jukumu la Bunge pamoja na Ofisi za Mkaguzi Mkuu katika kupambana na Rushwa. Katika Kitabu kiitwacho “**Jukumu la Bunge katika kupambana na Rushwa**”, (The Role of Parliament in curbing corruption), ukurasa wa 101 kinasemwa:

“Building strong accountability institutions is a key challenge of development and is critical to controlling corruption. Among state institutions, the supreme audit institutions (SAIs) play a central role because they help promote government accountability and transparency through sound public financial management”

Mhe. Spika

Nukuu hii ina maana ifuatayo “Kujenga taasisi madhubuti za uwajibikaji ni changamoto ya msingi ya maendeleo na katika mapambano dhidi ya rushwa. Miongoni mwa taasisi za dola, Afisi za Ukaguzi wa Hesabu za Serikali hutekeleza jukumu la msingi kwa sababu husaidia kuongeza uwazi na uwajibikaji wa Serikali kupitia udhibiti wa fedha za umma.”

Mhe. Spika

Hoja ya Kamati ni ile ile niliyoieleza awali na ambayo tulikwisha ieleza katika ripoti zetu za miaka iliyopita, ni kuhusiana na Miradi ya maendeleo ya kujengea uwezo Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu pamoja na Kamati ya P.A.C. Na kinyume chake, tunaendelea kueleza kuwa, pamoja na hoja muhimu zinazotolewa na Serikali juu ya kuikosesha miradi Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, huku ikijua athari zake za kudhoofisha uwezo wa CAG na P.A.C, lakini ifahamike na ikumbukwe kuwa kuna khofu kwa wananchi, vyombo huru vya uwajibikaji pamoja na taasisi za kupigania utawala bora na kupambana na rushwa kwamba, Serikali hufurahishwa kukosekana kwa uwezo wa Afisi ya CAG ikiwa ni pamoja na kuipatia miradi ya maendeleo, kwani iwapo Afisi ya CAG ikiwezesha vizuri nayo itaiwezesha Kamati ya P.A.C ambayo kwa mashirikiano ya pamoja baina ya CAG na P.A.C, kutaiweka Serikali katika wakati mgumu wa uwajibikaji na uwazi wa matumizi ya fedha za wananchi wake.

Mhe. Spika

Katika kitabu nilichokinukuu hapo punde cha World Bank Institute, ukurasa wa 104, kinaeleza hali halisi inayozikumba Kamati zetu za P.A.C kama ifuatavyo:

“In many countries, the public accounts themselves are poorly maintained, parliament may be weak, and finance ministry may not ensure that audit queries or observations are addressed. Flagrant abuses identified by the SAIs are often not prosecuted, and in some cases, SAIs’ work may be subrogated”

Yaani, “Katika nchi nyingi, Kamati za P.A.C zenyewe hazishughulikiwi ipasavyo, Bunge linaweza kuwa dhaifu, na Wizara ya Fedha haiwezi kuhakikisha hoja za Mdhibiti au mapendekezo yake yanawekwa wazi. Ubadhirifu wa wazi wazi unaoibuliwa na Mkaguzi Mkuu mara nyingi huwa hakuna mashtaka yoyote yanayofunguliwa kwa washtakiwa, na katika hali nyengine, kazi za Mkaguzi Mkuu huweza kuchakachuliwa”

Mhe. Spika

Nukuu yangu ya hapo juu inaendelea kusesitiza tu kwamba, Afisi ya Mdhibiti inahitaji sana kujengewa uwezo na kuwezesha kwa fedha za Serikali pamoja na fedha za miradi ya maendeleo na kitendo cha kuikosesha fedha za Maendeleo, kuna athari kubwa na kama tutaendelea hivi, tutaendelea kudhoofisha uwezo wa CAG sambamba na uwezo wa Kamati ya P.A.C.

Mhe. Spika

Naomba sasa kumalizia hotuba yangu hii fupi kwa kukushukuru wewe, Katibu wa Baraza la Wawakilishi sambamba na watendaji wote wa Afisi ya Baraza la Wawakilishi kwa msaada mnayoipatia Kamati yetu ikiwa ni pamoja na kuipa muda wa kufanya kazi zake, ingawaje bado tunaendelea kukuomba pamoja na Katibu wa Baraza, kuipa muda mwingi zaidi Kamati yetu, ili iweze kutekeleza majukumu yake ipasavyo.

Mhe. Spika

Tunamshukuru sana Mhe. Waziri wa Ofisi ya Rais Ikulu na Utawala Bora, Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na watendaji wake pamoja na Katibu Mkuu wa Ofisi ya Rais, Ikulu na Utawala Bora, kwa juhudi zao na mashirikiano yao waliyoyaonesha kwa Kamati wakati wa kupitia bajeti hii, na kuwa wawazi na wakweli katika kujibu masuala mbali mbali yaliyoulizwa na Kamati.

Mhe. Spika

Napenda tena kuchukua fursa hii kuwapongeza na kuwashukuru Wajumbe wa Kamati yetu kwa mashirikiano ya pamoja na kufanya kazi za Kamati kwa uadilifu mkubwa, hali iliyopelekea hadhi ya Kamati kuimarika. Napenda kuwaomba Waheshimiwa Wajumbe wa Kamati kuendelea kuitumia elimu na uzoefu walioupata katika Kamati yetu katika harakati mbali mbali za kujenga Taifa hili kwa maslahi ya wananchi.

Mhe. Spika

Niwashukuru sana Makatibu wa Kamati yetu na tunaendelea kuliomba Baraza hili kujenga uwezo na uimara wa Makatibu mbali mbali wanaopangiwa kufanya kazi na Kamati za Kudumu za Baraza. Kuwajengea uwezo Makatibu Kamati ni jambo la msingi sana hasa ikizingatiwa kuwa, wao ndio waajiriwa wa Kudumu na wanaobakia katika kuzisaidia Kamati kila siku, wakati Wajumbe wa Kamati ni wanasiasa wanaochaguliwa na wananchi kwa muda wa miaka mitano, hivyo ni vyema tukawaimarisha Makatibu hawa ili waweze kuzisaidia ipasavyo Kamati zetu za Baraza.

Mhe. Spika

Kwa ruhusa yako naomba sasa kuwatambua Wajumbe wa Kamati na Makatibu Kamati wa Kamati ya P.A.C waliofanya kazi hii kama ifuatavyo:

1. Mhe. Omar Ali Shehe - Mwenyekiti.
2. Mhe. Fatma Mbarouk Said - Makamo Mwenyekiti.
3. Mhe. Mbarouk Wadi Mussa (Mtando) - Mjumbe
4. Mhe. Mwanajuma Faki Mdachi - Mjumbe
5. Mhe. Rufai Said Rufai - Mjumbe
6. Mhe. Salim Abdalla Hamad - Mjumbe
7. Mhe. Salma Mussa Bilali - Mjumbe
8. Mhe. Shamsi Vuai Nahodha - Mjumbe

Aidha, Makatibu Kamati ni hawa wafuatao:-

1. Ndg. Nasra Awadh Salmin - Katibu
2. Ndg. Othman Ali Haji - Katibu

Mhe. Spika

Naomba kuwashukuru kwa upekee Wajumbe wa Baraza lako Tukufu, kwa usikivu wao na umakini wa kunisikiliza, nikitaraji kuwa, wataweza kabisa kuchangia bajeti ya Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu. Aidha, niendeleo kuwakumbusha kuwa, sisi Wajumbe ndio wenye dhamana ya kupitisha bajeti ya Serikali, ikiwa ni pamoja na Bajeti ya Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu na sisi ndio wenye dhamana ya kuisimamia Serikali katika utekelezaji mzima wa bajeti ambayo tunaiidhinisha katika Baraza hili.

Mhe. Spika

Hali hii inaendelea kunikumbusha dhamana yetu ya kuinua maendeleo ya kiuchumi ya wananchi wetu. Kwetu sisi wajibu wetu mkubwa ni kuhakikisha fedha ambazo Serikali imeazimia kuzikusanya, izikusanye kwa uadilifu, lakini matumizi ya fedha hizo yawe kwa mujibu wa Sheria za Fedha, Sheria za Manunuzi na Sheria nyengine zinazohusika.

Mhe. Spika

Naomba kuwasilisha.

Mhe. Omar Ali Shehe,

Mwenyekiti,

Kamati ya Kuchunguza na Kudhibiti Hesabu za Serikali na Mashirika,

Baraza la Wawakilishi,

Zanzibar.